

KESKKONNAAMET

30. Tööleht: Säätlik transport

Mõiste: Säätlik (või säästev) transport on arengusuund transpordis, mis üritab vähendada inimeste ja kaubaveole kuluvat energiatarvet, ressursikulu ning püüelda väiksema keskkonnamõju poole. Säätlik transport sisaldab endas sõidukeid, energiat, infrastruktuuri, teid (nii maal, õhus kui ka meres), kanaleid, torustikke ja terminale. Uuritakse kuidas transporti juhtida, logistikat ja transpordist juhitud arendust.

1. Millised järgnevatest väidetest on tõesed? Säätsev transport:
 - a. on taskukohane, ohutu ja ökonoomne;*
 - b. pakub väikest valikut transpordivahendeid;
 - c. on alati majanduslikult kallim valik;
 - d. ei tekita rohkem heitmeid ja jäätmeid kui keskkond kannatada suudab;*
 - e. kasutab võimalikult vähe taastumatuid loodusressursse;*
2. Säätsev transpordipoliitika on:
 - a. liikluse, maakasutuse ja majanduse reguleerimine nii, et vajadus isikliku auto ja kaubavedude järele oleks võimalikult väike;*
 - b. liikluse, maakasutuse ja majanduse reguleerimine nii, et isikliku auto kasutamine on võimalikult keeruline;
 - c. liikluse, maakasutuse ja majanduse reguleerimine nii, et kaubaveod linnade lähistel on keelatud;
3. Eesti transpordi arengukava 2014-2020 eesmärkide hulka kuuluvad:
 - a. eesmärki tagada teenuste ja sihtkohtade kättesaadavus;*
 - b. eesmärk vähendada laevaliiklust Eesti mereruumis;
 - c. eesmärk tagada kvaliteetsed teed ja sujuv ning ohutu liiklus;*
 - d. eesmärk kaasajastada ühistranspord;*
 - e. eesmärk vähendada lennuühenduste kättesaadavust;

Arutlemisteemad:

1. Milliseid muudatusi saaks Eestis teha säästlikuma transpordi arendamiseks muutmata oluliselt infrastruktuuri? Elektri-, hübriid- ja vesinikmootoriga sõidukid saavad graduuaalselt asendada praegused sõidukid üsna minimaalse infrastruktuuri muutusega. Ka ühistranspordi arendamine mugavamaks ja tihedamaks vajab väikseid muudatusi. Õpilased saavad pakkuda välja võimalusi, mis nende endi liikumist säästlikumaks muudaks.

2. Millisena kujutate ette transporti Eestis 5 aasta pärast? 10, 50? Eestis on lähiaastatel vahetatud välja rongid, varsti vahetatakse ka trammid. 5 aasta pärast võib ühistransport suuremates linnades olla juba oluliselt säästlikum, rääkimata 10st või 50st aastast. Siin teemas saavad õpilased kasutada oma kujutlusvõimet. Kas Eestis on 50 aasta pärast vaakumtorudes liikuvad kapslid? On meil kõigil 10 aasta pärast kodus elektriauto?

Huvitavat lisamaterjali:

<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/3210/2201/4001/arengukava.pdf> - Eesti transporti arengukava 2014-2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=YbTApx7ltBQ> Mark Frohnmayer - Dude, Where's My Car? TEDx Talks.